

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

cu privire la menținerea dispozițiilor legale privind acordarea pensiei de serviciu personalului auxiliar de specialitate din instanțe și parchete

În îndeplinirea actului de justiție, activitatea desfășurată de către personalul de specialitate din cadrul instanțelor judecătorești și parchetelor de pe lângă acestea constituie un real sprijin pentru magistrați, această categorie de personal având un rol important în buna desfășurare a întregii activități a instanțelor judecătorești și parchetelor de pe lângă acestea.

În prezent, personalul auxiliar de specialitate din cadrul instanțelor judecătorești și parchetelor de pe lângă acestea reprezintă o categorie profesională ce are responsabilități majore, obligațiile, **interdicțiile și incompatibilitățile** prevăzute prin lege fiind identice cu cele ale magistraților, alături de care participă la realizarea actului de justiție.

Personalul auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea este obligat ca, prin întreaga sa activitate, să respecte drepturile și libertățile persoanelor, precum și egalitatea lor în fața legii și să asigure un tratament juridic nediscriminatoriu tuturor participanților la procedurile judiciare, indiferent de calitatea acestora, să respecte normele deontologice ale profesiei și să participe la formarea profesională continuă.

De asemenea, Codul deontologic al personalului auxiliar de specialitate din cadrul instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea recunoaște rolul important al acestei categorii de personal.

La data de 9 decembrie 2004 a fost adoptată Legea nr. 567/2004 privind statutul personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea. În expunerea de motive a adoptării acestui act normativ se preciza că, pe lângă adoptarea actelor normative mai sus amintite, în contextul îndeplinirii reformei justiției în România și având în vedere evoluțiile care se manifestau tot mai pregnant pe plan european în acest domeniu, a apărut ca necesară și crearea cadrului pentru o mai bună desfășurare a activității personalului auxiliar de specialitate de la instanțele judecătorești și parchetele de pe lângă acestea, fiind inclus în lista obiectivelor de îndeplinit de către Ministerul Justiției.

Astfel, pe lângă reglementările cu privire la recrutarea, numirea, formarea profesională inițială și continuă, promovarea, suspendarea și eliberarea din funcție, delegarea, detașarea și transferul acestei categorii de personal, au fost prevăzute și drepturile și îndatoririle personalului auxiliar de specialitate.

Printre drepturile prevăzute de lege, art. 68 din Legea nr. 567/2004 adoptată inițial, a instituit cadrul legal pentru acordarea pensiei de serviciu personalului auxiliar de specialitate, astfel:

"Art. 68

(1) Personalul auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea, astfel cum a fost prevăzut la art. 3, cu o vechime de cel puțin 25 de ani în funcție, beneficiază, la împlinirea vârstei prevăzute de lege, de pensie de serviciu, în cuantum de 80% din venitul brut realizat în ultima lună de activitate înainte de data pensionării".

Justificarea acordării și menținerii pensiei de serviciu așa cum a fost prevăzută prin OUG nr. 100/2007, în cazul personalului auxiliar de specialitate din cadrul instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea, rezidă în statutul special, care le interzice exercitarea unor activități producătoare de venituri, cu excepția funcțiilor didactice, precum și în gradul ridicat de risc pe care îl presupune exercitarea funcției, caracteristică de altfel comună și pentru întregul personal al forțelor de apărare a ordinii publice, a ordinii de drept.

Dispozițiile prevăzute în cuprinsul codurilor de procedură civilă și penală care reglementează **cazurile de incompatibilitate** a magistraților se aplică în mod corespunzător și grefierilor (art. 42 C.proc.civ. și art. 64 alin. (1) C.proc.pen.).

Capitolul V din **Legea nr. 161/2003** privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției cuprinde reglementări privind magistrații sub aspectul interdicțiilor de a exercita funcții publice sau private, cu excepția funcțiilor didactice din învățământul superior, activități de natură comercială, cu scopuri sau intenții politice, dispoziții care se completează cu prevederile Codului de procedură civilă și ale Codului de procedură penală referitoare la incompatibilități, abținere și recuzare, **aplicându-se astfel, prin analogie și grefierilor.**

În susținerea argumentelor invocate, amintim că, însăși **Curtea Constituțională**, prin **Decizia nr. 20/2000** a reținut că: "pensia de serviciu pentru magistrați, introdusă în anul 1997 prin efectul modificării și completării Legii nr. 92/1992 pentru organizarea

judecătorească, la fel ca și pensia de serviciu pentru militari, prevăzută de Decretul nr. 214/1977 privind pensiile militare de stat, cu modificările ulterioare, au fost instituite în vederea stimulării stabilității în serviciu și a formării unei cariere în magistratură sau, după caz, în rândul cadrelor militare permanente. Conform reglementărilor menționate, pensia de serviciu se acordă la împlinirea vârstei de pensionare numai magistraților, respectiv militarilor care, în privința totalului vechimii lor în muncă, îndeplinesc condiția de a fi lucrat un anumit număr de ani numai în magistratură sau, după caz, ca militar. Caracterul stimulat al pensiei de serviciu constă, atât în cazul magistraților, cât și în cel al militarilor, în modul de determinare a cuantumului pensiei în raport cu salariul, respectiv cu solda avută la data ieșirii la pensie. În plus, în ceea ce privește acordarea pensiei de serviciu pentru militari, se aplică un spor de 10% până la 20% pentru militarii care beneficiază în considerarea vechimii și a activității meritorii de ordinul “Meritul Militar”, conform prevederilor art.11 din Legea nr.80/1995 privind Statutul cadrelor militare.

Constatând că aceste elemente care diferențiază regimul de pensionare al militarilor și al magistraților de regimul general al pensiilor asigură un tratament juridic specific celor două categorii de asigurați, Curtea Constituțională reține că instituirea pensiei de serviciu pentru cadrele militare și pentru magistrați nu reprezintă un privilegiu, ci este justificată în mod obiectiv, ea constituind o compensație parțială a inconvenientelor ce rezultă din rigoarea statutelor speciale cărora trebuie să li se supună militarii și magistrații.

Astfel, aceste statute speciale stabilite de Parlament prin legi sunt mult mai severe, mai restrictive, impunând militarilor și magistraților obligații și interdicții pe care celelalte categorii de asigurați nu le au. Într-adevăr acestora le sunt interzise activități ce le-ar putea aduce venituri suplimentare, care să le asigure posibilitatea efectivă de a-și crea o situație materială de natură să le ofere după pensionare menținerea unui nivel de viață cât mai apropiat de cel avut în timpul activității. Sub acest aspect art. 30 alin. (1) din Legea nr. 80/1995 privind Statutul cadrelor militare prevede pentru ofițerii, maiștrii militari și subofițerii în activitate obligația de a nu efectua activități care contravin demnității, prestigiului și normelor de comportare ce decurg din calitatea lor de cadre militare; iar alin. (2) al aceluiași articol instituie pentru categoriile menționate de militari interdicția de a îndeplini alte funcții decât cele în care sunt încadrați, cu excepția cumulului prevăzut de lege, în condițiile stabilite prin ordin al ministrului apărării naționale, precum și interdicția de a fi asociat unic ori de a participa direct la

administrarea sau conducerea unor organizații ori societăți comerciale, cu excepția numirii în consiliile de administrație ale regiilor autonome și societăților comerciale din subordinea Ministerului Apărării Naționale, din cadrul industriei de apărare sau în legătură cu aceasta. În cazul magistraților, Constituția însăși, prin art.124 alin.(2) și prin art.131 alin.(2), prevede, ca o garanție a imparțialității magistraților, că funcția de judecător și, respectiv, aceea de procuror “[...] este incompatibilă cu orice altă funcție publică sau privată, cu excepția funcțiilor didactice din învățământul superior”. În același timp art. 112 din Legea nr.92/1992, republicată, prevede că magistraților le este interzisă exercitarea, direct sau prin persoane interpuse, a activităților de comerț, participarea la conducerea unor societăți comerciale sau civile, precum și participarea la administrarea unor asemenea societăți.

Ca atare, având în vedere că personalului auxiliar de specialitate din cadrul instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea îi sunt aplicabile aceleași categorii de interdicții și incompatibilități ca și magistraților, făcând parte, alături de aceștia, din Familia ocupațională de funcții bugetare “JUSTIȚIE”, se ajunge la raționamentul că și personalul auxiliar de specialitate ar trebui să beneficieze de aceleași condiții în ceea ce privește acordarea pensiei de serviciu.

În acest sens, însăși Curtea Constituțională, prin Decizia nr. 20/2000, “dând curs dispozițiilor art. 11 și 20 din Constituție, referitoare la raportul dintre reglementările interne și cele internaționale, constată că principiul egalității în drepturi își găsește expresia în numeroase acte internaționale la care România este parte, printre care unul dintre cele mai recente este Carta socială europeană revizuită, adoptată la Strasbourg la 3 mai 1996 și ratificată de România prin Legea nr. 74 din 3 mai 1999, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.193 din 4 mai 1999. Astfel, această carte, care prin art. 12 al părții a II-a reglementează între altele “Dreptul la securitate socială”, prevede, de asemenea, la art. E al părții a V-a, denumit “Nediscriminarea”, că “Respectarea drepturilor recunoscute în prezenta carte trebuie asigurată fără deosebire de rasă, sex, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, sănătate, apartenență la o minoritate națională, naștere sau orice altă situație”.